

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 10365 af 29/05/2007 (Gældende)

EØS, Forordning 1408/71, artikel 71, helt arbejdsløs, atypisk grænsearbejder, jf. Miethe-dom, bopæl i Sverige

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: 5100475-06

EØS, Forordning 1408/71, artikel 71, helt arbejdsløs, atypisk grænsearbejder, jf. Miethe-dom, bopæl i Sverige

Resumé

Et medlem havde boet i Sverige siden 2001, og han arbejdede i Danmark.

Han havde ikke haft arbejde i Sverige, men været forsikret der i en periode omkring 2003/2004. Han havde bortset fra en arbejdsløshedsperiode på godt ½ år været i arbejde i Danmark siden 1989.

Da han søgte om dagpenge i sommeren 2005 arbejdede han som timelønnet i Danmark med et variabelt timetal og uden garanteret timetal.

Nævnet vurderede, at medlemmet samlet set have en sådan personlig og faglig tilknytning til Danmark, som var nødvendig for, at han kunne anses for at være en ”anden arbejdstager end grænsearbejder” i medfør af principperne i Miethe-dommen.

Uanset, at medlemmet ikke havde bopæl i Danmark i sin ledighedsperiode, havde han ret til at stille sig til rådighed for arbejdsformidlingen i Danmark, samt ret til i ledighedsperioden at få udbetalt dagpenge efter de i Danmark gældende regler, såfremt han opfyldte de almindelige betingelser herfor.

Ankenævnet ændrede således Arbejdsdirektoratets afgørelse, hvorefter medlemmet ikke havde ret til at stille sig til rådighed i Danmark og derfor ikke kunne modtage danske dagpenge.

Ankenævnet har behandlet Deres klage på møde den 24. maj 2007.

Nævnet traf denne

A F G Ø R E L S E

Ankenævnet anser Dem for omfattet af begrebet ”andre arbejdstagere end grænsearbejdere” i artikel 71, stk. 1, litra b i forordning (EØF) 1408/71 som defineret i EF-Domstolens dom i Sag 1/85 (Miethe-dommen).

Uanset at De ikke havde bopæl i Danmark i Deres ledighedsperiode, havde De ret til at stille Dem til rådighed for Arbejdsformidlingen i Danmark, samt ret til i ledighedsperioden at få udbetalt danske dagpenge efter de i Danmark gældende regler, såfremt De opfyldte de almindelige betingelser herfor.

Ankenævnet ændrer således Arbejdsdirektoratets afgørelse af den 1. februar 2006.

B E G R U N D E L S E

Ankenævnet har lagt til grund, at

- De er dansk statsborger,
- De siden 2001 har boet i Malmö, men før det ellers kun har boet i Danmark,
- De har været forsikret i Sverige i perioden fra 1. august 2003 til 31. marts 2004,
- De har oplyst, at De i perioden fra august 1989 til august 2003 arbejdede for XX A/S, ... på fuld tid, at De i perioden 15. marts 2004 til 1. juli 2005 arbejdede fuld tid for YY A/S, ..., og at De i perioden fra 4. juli 2005 og frem var ansat hos ZZ,
- De har således alene haft arbejdsforhold i Danmark, men aldrig i Sverige,
- det af Deres ansættelsesbrev fra ZZ af 1. juli 2005 fremgik, at De var ansat som timelønnet uudannet portør med tiltrædelse den 4. juli 2005, den ugentlige arbejdstid var variabel og uden garanteret timeantal. De havde ikke noget opsigelsesvarsel, og kunne stoppe fra dag til dag,

- der vedrørende Deres ansættelse på ZZ for perioden september og oktober måned 2005 forelå en fast vagtplan, ifølge hvilken De skulle møde hver dag mandag til fredag med en arbejdstid fra kl. 6.30 til kl. 14.54,
- De pendler hver dag mellem Malmö og København, på grund af arbejde eller familie og vennebesøg, og
- Deres familie bor i Danmark.

'Grænsearbejder' eller 'anden arbejdstager end grænsearbejdere' ifølge Rådets forordning 1408/71

Ankenævnet har lagt vægt på, at De, mens De arbejdede i Danmark, tog hjem til Sverige mindst én gang om ugen. Ankenævnet finder derfor, at De ved ledighedens indtræden var omfattet af definitionen "grænsearbejder" i artikel 1, litra b i forordning 1408/71. Som en konsekvens heraf var De derfor som udgangspunkt ikke at anse for "anden arbejdstager end grænsearbejder".

Ved ansættelsen på ZZ, arbejdede De uden opsigelse, hvilket betød at De i princippet fratrådte hver gang De forlod arbejdspladsen, medmindre der forelå en arbejds- eller vagtplan for hvornår De skulle møde næste gang.

Ved brev af 12. oktober 2005 fra ZZ, er der fremlagt dokumentation for, at der for september og oktober måned 2005 forelå en fast vagtplan, hvorefter De skulle møde hver dag mandag til fredag med en arbejdstid fra kl. 6.30 til kl. 14.54, der kan således for de 2 måneder ikke være tale om, at De kan betragtes som helt arbejdsløs.

For øvrige måneder udover september og oktober 2005, var De som udgangspunkt at betragte som "helt arbejdsløs grænsearbejder", og De var derfor berettiget til at modtage dagpenge i Deres bopælsland Sverige, men ikke fra Danmark, jf. artikel 71, stk. 1, litra a, nr. ii i forordningen 1408/71.

'Anden arbejdstager end grænsearbejdere' ifølge EF-Domstolens Miethe-dom

Med hensyn til Deres tilhørsforhold til Danmark er det spørgsmålet, om De skal betragtes som en 'anden arbejdstager end grænsearbejdere' i henhold til EF-Domstolens dom af den 12. juni 1986 i sag 1/85, Horst Miethe mod Bundesanstalt für Arbeit (Miethe-dommen – refereret under Regler).

Der skal således foretages en vurdering af, om De på det tidspunkt, hvor De anmodede om dagpenge, selvom De havde bopæl i Sverige, undtagelsesvis havde - og fortsat har - opretholdt en personlig og faglig tilknytning af en sådan art til Danmark, at De må antages at have størst mulighed for på ny at opnå beskæftigelse i Danmark i forhold til i Sverige. Under disse omstændigheder vil De være at anse for omfattet af begrebet "andre arbejdstagere end grænsearbejdere" i artikel 71 stk. 1, litra b (atypisk grænsearbejder), jf. Miethe-dommens præmis 18. Det er de danske retsinstanser (herunder Arbejdsmarkedets Ankenævn), der har kompetencen til at foretage ovennævnte vurdering, jf. Miethe-dommens præmis 19.

Personlig tilknytning:

Nævnet har lagt vægt på, at De havde Deres familie og vennekreds i Danmark som De ugentlig besøgte og havde løbende kontakt med, i forbindelse med fritidsaktiviteter og øvrige besøg. På den baggrund finder nævnet, uanset, at De bor sammen med en svensk kæreste i Sverige, at Deres personlige tilknytning til familie og venner i Danmark var større end Deres personlige tilknytning til Sverige.

Faglig tilknytning:

Nævnet har lagt vægt på, at De udelukkende har haft beskæftigelse i Danmark. På denne baggrund finder nævnet ikke, at De ved ledighedens indtræden havde større muligheder for at opnå beskæftigelse i Sverige end i Danmark.

Med henvisning til Deres personlige og faglige baggrund finder nævnet, at De ved ledighedens indtræden havde - og efterfølgende har - opretholdt en personlig og faglig tilknytning af en sådan art til Danmark, at De må antages at have størst mulighed for på ny at opnå beskæftigelse i Danmark.

Efter nævnets opfattelse har De således samlet set opretholdt en sådan personlig og faglig tilknytning til Danmark, som er nødvendig for at De kan anses for at være en ”anden arbejdstager end grænsearbejder” i medfør af principperne i Miethe-dommen, og De er således omfattet af artikel 71, stk. 1, litra b i forordning 1408/71.

R E G L E R

Ankenævnet henviser til

- Artikel 1, litra b samt artikel 71, stk. 1, litra a, ii) og litra b, i) og ii), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet,
- Artikel 84, i Forordning (EØF) nr. 574/72 af den 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet (Gennemførelsesforordningen),
- EF-Domstolens dom af den 12. juni 1986 i sag 1/85, Horst Miethe mod Bundesanstalt für Arbeit, Samlingen 1986, side 1837-1852 (Miethe-dommen), særligt præmisserne 16-19,
- § 62, 1. punkt, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 13. august 2003, og
- § 3, og § 4, i Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 516 af 17. juni 2003 om rådighed.

B E M Æ R K N I N G E R T I L D E R E S K L A G E

De har i Deres klage anført, at der er nye oplysninger i Deres sag, at De aldrig har haft arbejde i Sverige, men på de datoer direktoratet henviser til har arbejdet for XX A/S, og at afslaget på at De kunne få supplerende dagpenge var ubegrundet/fejlagtigt.

Hertil skal ankenævnet bemærke, at nævnet har lagt til grund, at De ikke har arbejdet andre steder end i Danmark, og at dette fremgår af Deres redegørelse om tilknytning til Danmark, fremsendt den 13. september 2005 til Deres a-kasse, og af Deres svar af 7. november 2005 på direktoratets spørgsmål.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som ankenævnet har modtaget fra direktoratet samt sekretariatets brev af 31. oktober 2006 og IFM arbetslöshetskassa's e-mail af 30. marts 2007.

På ankenævnets vegne

De kan læse om afgørelsens retlige grundlag på de følgende sider.

Kopi til:

A-kassen,

Arbejdsdirektoratet

Regler

Lov om arbejdsløshedsforsikring mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 13. august 2003 og lovbekendtgørelse nr. 874 af 11. september 2005

§ 62. Der kan kun udbetales dagpenge til et medlem, som står til rådighed for arbejdsmarkedet....

Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 516 af 17. juni 2003 om rådighed:

Kapitel 1

Område og begreber mv.

§ 3. Et ledigt medlem kan kun få dagpenge, hvis medlemmet står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Kapitel 2

Generelle rådighedsbetingelser

Bopæl og ophold

§ 4. Et medlem skal have bopæl og opholde sig i Danmark. Se dog forordning (EØF) nr. 1408/71, artikel 71 a, i, og 71 b, ii.

Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I denne forordning:

[...]

- b) betyder udtrykket "grænsearbejder" enhver arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som udøver sin erhvervsmæssige virksomhed på en medlemsstats område, men er bosat på en anden medlemsstats område, hvortil han som hovedregel vender tilbage hver dag eller mindst en gang om ugen; en grænsearbejder, som af det foretagende, til hvilket han normalt er knyttet, udsendes til den samme medlemsstats eller til en anden medlemsstats område, eller som præsterer en tjenesteydelse på samme medlemsstats eller på en anden medlemsstats område, anses dog fortsat som grænsearbejder i et tidsrum af højst fire måneder, selv om han i denne periode ikke hver dag eller mindst én gang om ugen kan vende tilbage til sit bopælssted

AFSNIT III

SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ENKELTE ARTER AF YDELSER

KAPITEL 6

ARBEJDSLØSHED

Afdeling 3

Arbejdsløse, som under deres seneste beskæftigelse var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat

Artikel 71

1. Arbejdsløse arbejdstagere, som under deres seneste beskæftigelse var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, modtager ydelser efter følgende regler:
 - a)
 - i) grænsearbejdere, der er delvis eller periodisk arbejdsløse i den virksomhed, hvor de er beskæftiget, modtager ydelser efter lovgivningen i den kompetente stat, som om de var bosat på denne stats område; disse ydelser udbetales af den kompetente institution
 - ii) grænsearbejdere, der er helt arbejdsløse, modtager ydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område de er bosat, som om de under deres seneste beskæftigelse havde været omfattet af denne lovgivning; disse ydelser udbetales af bopælsstedets institution for denne institutions regning
 - b)
 - i) andre arbejdstagere end grænsearbejdere, der er delvis, periodisk eller helt arbejdsløse, og som fortsat står til rådighed for deres arbejdsgiver eller for arbejdsformidlingen på den kompetente stats område, modta-

- ger ydelser efter lovgivningen i denne stat, som om de var bosat på dens område; disse ydelser udbetales af den kompetente institution
- ii) andre arbejdstagere end grænsearbejdere, der er helt arbejdsløse, og som stiller sig til rådighed for arbejdsformidlingen i den medlemsstat, på hvis område de er bosat, eller som vender tilbage til denne stats område, modtager ydelser efter denne stats lovgivning, som om de senest havde været beskæftiget dér; disse ydelser udbetales af bopælsstedets institution for denne institutions regning; hvis den pågældende arbejdstager allerede har fået tilkendt ydelser for den kompetente institutions regning i den medlemsstat, af hvis lovgivning han senest har været omfattet, skal han dog modtage ydelser i overensstemmelse med reglerne i artikel 69; udbetaling af ydelser efter lovgivningen i den stat, hvor den arbejdsløse er bosat, stilles i bero i det tidsrum, hvor han i medfør af artikel 69 kan gøre krav på ydelser efter den lovgivning, hvoraf han senest har været omfattet.
2. Så længe en arbejdsløs har ret til ydelser i medfør af stk. 1, litra a), nr. i) kan han ikke gøre krav på ydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat.

Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 af 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet

KAPITEL 6

YDELSER VED ARBEJDSLØSHED

Gennemførelse af forordningens artikel 71

Artikel 84

Arbejdsløse arbejdstagere, som under deres seneste beskæftigelse var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat

- 1) I de i forordningens artikel 71, stk. 1, litra a), nr. ii) og b), nr. ii), første punkt, omhandlede tilfælde anses bopælsstedets institution for den kompetente institution, for så vidt angår anvendelsen af bestemmelserne i gennemførelsesforordningens artikel 80.

Anvendelsen af bestemmelserne i forordningens artikel 71, stk. 1, litra b), nr. ii), er betinget af, at den arbejdsløse arbejdstager - foruden den i gennemførelsesforordningens artikel 80 omhandlede attest - for institutionen på sit bopælssted fremlægger attest fra institutionen i den medlemsstat, af hvis lovgivning han senest har været omfattet, om, at han ikke har ret til ydelser efter forordningens artikel 69.

- 3) Med henblik på anvendelsen af bestemmelserne i forordningens artikel 71, stk. 2, afkræver bopælsstedets institution den kompetente institution alle oplysninger vedrørende den arbejdsløse arbejdstagers rettigheder over for den sidstnævnte institution

EF-Domstolens dom af den 12. juni 1986 i sag 1/85, Horst Miethe mod Bundesanstalt für Arbeit, Samlingen 1986, side 1837-1852 (Miethe-dommen):

Miethe var tysk statsborger, uddannet i Tyskland og havde udelukkende arbejdet og boet i Tyskland. Miethe var fra november 1975 ansat som handelsagent for et tysk firma. Under ansættelsen flyttede han i november 1976 fra Tyskland til Belgien. Han vendte tilbage til Belgien hver dag. Flytningen skyldtes alene, at hans børn, der gik på en belgisk kostskole, herefter dagligt kunne nå til kostskolen fra forældrenes bolig. Miethe havde et kontor hos sin svigermor i Tyskland, hvor han også kunne overnatte. Det benyttede han sig af regelmæssigt en til to gange om ugen - også efter at han var blevet arbejdsløs i

slutningen af september 1979. Miethe meldte sig ledig på arbejdsformidlingen i Tyskland og ansøgte der om arbejdsløshedsunderstøttelse, hvilket blev afslået af de tyske myndigheder.

Domstolen fastslog, at artikel 71, stk. 1, litra a), ii) i forordning (EØF) nr. 1408/71, skal fortolkes således, at en grænsearbejder, der er helt arbejdsløs, og som er omfattet af denne bestemmelse, kun har krav på ydelser fra bopælsstaten, selv om pågældende opfylder betingelserne for ret til ydelser i den tidligere beskæftigelsesstat.

En grænsearbejder, der er helt arbejdsløs, men som har opretholdt en personlig og faglig tilknytning til den tidligere beskæftigelsesstat af en sådan art, der gør, at pågældende må antages at have størst mulighed for på ny at få beskæftigelse dér, skal anses for omfattet af begrebet "andre arbejdstagere end grænsearbejdere" (atypisk grænsearbejder).

Ifølge dommen tilkommer det den nationale retsinstans at afgøre, om en grænsearbejder er en atypisk grænsearbejder. Dommens vigtigste præmisser gengives nedenfor:

Ifølge præmis 16 i Miethe-dommen er formålet med bestemmelserne i artikel 71 i forordning (EØF) nr. 1408/71 at sikre, *"at vandrende arbejdstagere kan opnå arbejdsløshedsydelse på sådanne betingelser, at de bedst muligt sættes i stand til at søge nyt arbejde. Begrebet ydelser i denne forbindelse omfatter ikke alene pengeydelse, men også den bistand i forbindelse med faglig genindslusning, som arbejdsformidlingen yder de tilmeldte arbejdstagere."*

Præmis 17: *"Det må herefter antages, at reglen i artikel 71, stk. 1, litra a, ii, hvorefter en grænsearbejder, der er omfattet af definitionen heraf i artikel 1, litra b, og som er helt arbejdsløs, kun har krav på ydelser fra bopælsstaten, hviler på en udtalt formodning om, at en sådan arbejdstager i denne medlemsstat har størst mulighed for på ny at finde beskæftigelse."*

Præmis 18: *"Formålet med artikel 71, stk. 1, litra a, ii, i forordning nr. 1408/71 kan imidlertid ikke opfyldes, når en arbejdstager, der er helt arbejdsløs, og som er omfattet af definitionen i forordningens artikel 1, litra b, undtagelsesvis i den medlemsstat, hvori han senest har været beskæftiget, har opretholdt en personlig og faglig tilknytning af en sådan art, at han i denne medlemsstat må antages at have størst mulighed for på ny at opnå beskæftigelse. En sådan arbejdstager må under disse omstændigheder anses for omfattet af begrebet "andre arbejdstagere end grænsearbejdere" i artikel 71 og er derfor omfattet af denne bestemmelses stk. 1, litra b."*

Præmis 19: *"Når et sådant problem opstår, tilkommer det den nationale retsinstans at afgøre, om en arbejdstager, der er bosat i en anden medlemsstat end beskæftigelsesstaten alligevel fortsat i sidstnævnte medlemsstat må antages at have størst mulighed for på ny at opnå beskæftigelse, i hvilket tilfælde han således er omfattet af artikel 71, stk. 1, litra b), i forordning nr. 1408/71."*